

HOSPITAALBROEDERS

JAARVERSLAG 2022

HOSPITAALBROEDERS

KLEIN IN NEDERLAND, GROOTS IN AFRIKA

INHOUDSOPGAVE

WOORD VAN DE VOORZITTER	3
DEEL 1: ONZE AANPAK	4
DEEL 2: PROJECT- EN PROGRAMMASTEUN	12
DEEL 3: ZO DOEN WIJ ONS WERK	20
DEEL 4: BESTUURSVERSLAG DEEL	25
5: JAARREKENING 2022	35

WOORD VAN DE VOORZITTER

ONZE BOODSCHAP IS: HOUD AFRIKA LEEFBAAR

Voor veel mensen in ons land is Afrika een schrikbeeld: droogtes, oorlogen en hongersnoden teisteren dit continent. De door Nederland toegezegde hulp dreigt nu omgeleid te worden naar de opvang van Afrikaanse asielzoekers in ons land. Een door velen geaccepteerde beslissing maar, volgens ons, een fatale beslissing. Onze boodschap is: houd Afrika leefbaar, maak Afrika gezond, help Afrika zich te ontwikkelen. Onze stichting wil een bijdrage leveren aan de gezondheidszorg en ziekenopvang in Afrika. Wij doen dat door hulpverlening aan 20 ziekenhuizen/ gezondheidscentra verspreid over Afrika.

Efficiënte en intelligente hulpverlening is de beste remedie tegen een gevreesde golf van illegale asielzoekers. Zolang Afrika onleefbaar, ziek en arm is, zullen de migranten blijven komen. Dus: help Afrika er bovenop te komen.

Die boodschap is niet eenvoudig. Daarom zult u zich niet verbazen dat in dit jaarverslag af en toe een somber geluid te horen is: tegenvallende inkomsten en problemen om hulpgoederen ter plaatse te krijgen. Wie had ooit gedacht dat een broodnodige ambulance kant en klaar op de havenkade moest wachten, totdat alle betrokken ambtelijke diensten rustig hun stempeltje gezet hadden?

Hulpverlening dient intelligent en gentlemanlike te geschieden. Projecten moeten door goedkeuringstunnels heen en donoren zouden graag wat sneller resultaten zien. Toch zijn wij trots op de inzet van veel personeel in de Afrikaanse ziekenhuizen, waarvoor wij zorg dragen. De stralende glimlach van menig verpleegkundige maakt ons soms jaloers. Zouden wij ook altijd blij blijven kijken, als er voortdurend zorg om voldoende voedsel en medicijnen bestaat?

David Heyer, die al ruim tien jaar aan het hoofd van onze stichting staat, heeft zijn ervaringen neergelegd in een boek met de titel “Wie heeft het geld opgegeten?”. Een verbluffend openhartig boek over hulpverlening in Afrika. Hij pleit ervoor om de Nederlandse hulpverlening op een andere manier te organiseren. Het gaat in toenemende mate om impact, om het lange termijn leereffect. En dat is maar één van zijn voorstellen. Een ander is de multiplier. Maar een aantal van zijn gezonde ideeën zijn terug te vinden in de bedrijfsvoering van onze stichting en dus in dit jaarverslag.

Eduard Kimman,
Voorzitter Raad van Toezicht HospitaalBroeders

DEEL 1

ONZE AANPAK

Onze aanpak

Het steunen van kwetsbare groepen in Afrika met kwalitatief hoogwaardige gezondheidszorg en educatie.

HospitaalBroeders - opgericht in 1994 - is de Nederlandse tak van een katholieke organisatie die 334 ziekenhuizen en klinieken beheert in 54 landen. In Nederland concentreren we ons op de twintig ziekenhuizen in Afrika. Onze financiële ondersteuning richt zich op vijf gebieden, namelijk:

1. Algemene zorg
2. Geestelijke gezondheidszorg
3. Outreach activiteiten
4. Onderwijs
5. Kwetsbare groepen

Met onze Outreach-activiteiten streven we ernaar om een breed achterland te bestrijken vanuit onze ziekenhuizen. Deze aanpak is uniek in veel landen in Afrika. Wekelijks bezoeken we kwetsbare groepen die niet in staat zijn om naar het ziekenhuis te komen. Daarnaast leggen we al jarenlang de nadruk op het opleiden van medisch personeel. In Sierra Leone hebben we zo al meer dan 800 verpleegkundigen opgeleid. Het enorme belang daarvan vat decaan Michael Koroma kernachtig samen: *"We have increased the human capital development to the country."*

Onze inspanningen omvatten onder andere dus het verstrekken van studiebeurzen aan meer dan 100 studenten voor een driejarige opleiding aan onze Nursing School in Sierra Leone. In samenwerking met de Universiteit van Malawi richten we ons ook op het opleiden van gespecialiseerd personeel in de geestelijke gezondheidszorg. We hebben ook speciale aandacht voor kwetsbare groepen, zoals kinderen met een beperking en ouderen. Binnen de Afrikaanse zorgsector is geestelijke gezondheidszorg een nichegebied en HospitaalBroeders is een van de weinige organisaties die hierin gespecialiseerd is.

Missie

Onze missie is het geven van de beste zorg aan de meest kwetsbare groepen in Afrika en ervoor te zorgen dat mensen de hoogste kwaliteit zorg, scholing of hulp krijgen in overeenstemming met hun behoeften.

Visie

Wij geloven in een mooiere toekomst voor de meest kwetsbaren door goede gezondheidszorg en educatie.

HospitaalBroeders staat voor de zorg die we verlenen en de traditie van katholieke ziekenbroeders die aan de wieg stonden van onze ziekenhuizen. Gastvrijheid (*hospitality*) is een centrale waarde binnen onze organisatie en dat manifesteert zich in mededogen, respect, uitmuntendheid en rechtvaardigheid. We streven naar acceptatie van mensen met beperkingen en emancipatie en we zetten ons in om de deuren van onze ziekenhuizen voor iedereen laagdrempelig te houden.

Strategie wereldwijd én in Nederland

In Nederland

We onderhouden nauwe samenwerkingen met onze toegewijde teams in Afrika, die verantwoordelijk zijn voor het dagelijks reilen en zeilen van de ziekenhuizen en klinieken. Onze communicatielijnen zijn kort en direct, waardoor we efficiënt kunnen handelen. We ondersteunen de Afrikaanse ziekenhuizen door middel van de middelen die we genereren via fondsenwerving in Nederland.

Deze middelen worden mogelijk gemaakt door de bijdragen van individuele donateurs, bedrijven en vermogensfondsen. Dankzij hun vrijgevigheid kunnen we de benodigde steun bieden aan de ziekenhuizen in Afrika, zodat zij hoogwaardige zorg kunnen blijven verlenen aan de meest kwetsbare groepen.

Internationaal

De Nederlandse afdeling van HospitaalBroeders neemt een bijzondere positie in binnen de internationale organisatie. Hoewel er geen broeders meer zijn die in Nederlandse ziekenhuizen zorg verlenen, heeft de Nederlandse tak sinds 1994 haar focus verlegd naar Afrika. Van oudsher is HospitaalBroeders gespecialiseerd in geestelijke gezondheidszorg met een nadruk op gespecialiseerde zorg voor de meest kwetsbare groepen in de samenleving. Dit omvat een scala aan zorg, variërend van psychische zorg tot zorg voor mensen met een verstandelijke beperking en verslavingszorg. Dit werkterrein is best uniek omdat er in Afrika over het algemeen weinig aandacht is voor geestelijke gezondheidszorg. In drie van de negen landen, namelijk Malawi, Senegal en Mozambique, doen we die ggz-activiteiten in de rest hebben we algemene ziekenhuizen.

Onze 20 ziekenhuizen en klinieken bevinden zich verspreid over het hele continent. De meeste vallen onder de zogenaamde 'Afrikaanse Provincie', waaronder Kenia (1), Kameroen (4), Mozambique (1), Sierra Leone (2), Liberia (2), Zambia (1), Senegal (3) en Ghana (4). De twee ziekenhuizen in Malawi nemen een uitzonderingspositie in en vallen onder de West-Europese Provincie, vanwege historische redenen en de eerdere betrokkenheid van de Ierse organisatie. Sinds de oprichting van HospitaalBroeders in Nederland in 1994, hebben alle landen steun ontvangen, maar de financiële ondersteuning is de afgelopen jaren meer verschoven naar West-Afrika en Malawi.

Naast Nederland zijn er ook fondsenwervende afdelingen in Italië, Spanje, Portugal, Frankrijk en Ierland die de Afrikaanse ziekenhuizen ondersteunen. Gezamenlijk werken we samen in de Fundraising Alliance om de beste resultaten te behalen en projectfinancieringsactiviteiten op elkaar af te stemmen. Bovendien worden er driewekelijkse Zoom-meetings gehouden met collega's van de Afrikaanse Provincie, Ierland, Frankrijk en Spanje, waarbij wordt samengewerkt om de zorg in Afrika te optimaliseren. Sinds corona is deze samenwerking fors uitgebreid en werken we met gemeenschappelijke projectlijsten. Zo kunnen we de hulp beter op elkaar afstemmen omdat de Spaanse collega's een focus hebben op capaciteitsopbouw en wij meer op bouwen en educatie.

Outreach activiteiten: specialisatie van HospitaalBroeders

Een uniek aspect van het werk van HospitaalBroeders zijn onze Outreach-activiteiten. Vanuit onze ziekenhuizen trekken teams van artsen en verpleegkundigen er op uit om gemeenschappen te bezoeken die ver van het ziekenhuis verwijderd zijn. Vooral voor patiënten die ver van het ziekenhuis wonen of te arm of ziek zijn om naar het ziekenhuis te reizen, is dit een essentiële vorm van zorg. Door middel van voorlichtings- en bewustmakingscampagnes delen we kennis en dragen we bij aan preventieve zorg, bijvoorbeeld op het gebied van hygiëne, moeder- en kindzorg en gezonde voeding. Op deze manier vergroten we het bewustzijn onder dorpsbewoners over verschillende ziekten.

Voorlichting speelt een cruciale rol in onze Outreach-aanpak. In Malawi en Senegal worden gemeenschappen voorgelicht over het leven met psychische problemen. Dit doen we onder andere door uitzendingen op radioprogramma's. Op die manier leren familieleden en verzorgers gezondheidsproblemen bij patiënten zoals het Downsyndroom te herkennen. Het is belangrijk dat ouders dergelijke aandoeningen al in een vroeg stadium kunnen herkennen, zodat ze begrijpen dat de toestand van hun kind niets te maken heeft met bijgeloof of hekserij. Als gevolg hiervan heeft het werk van de Outreach-teams een sterk emancipatoire invloed op deze gemeenschappen. Dit werk is gebaseerd op de gemeenschap zelf en wordt uitgevoerd in samenwerking mét en gedreven vanuit de gemeenschappen zelf. We maken onder andere gebruik van lokale vrijwilligers, die fungeren als de ogen en oren van onze Outreach-teams. Op deze manier is de zorg toegankelijk voor iedereen. Dat dit idee aanslaat bewijst het feit dat er in 2022 contacten zijn gelegd met o.a. Cargill en Ferrero-Rocher die in 2023 een pilotproject financieren om zorg aan cacaoboeren te geven.

Onze voorlichtingsbijeenkomsten over gezondheid zijn vaak hun enige informatiebron

“Ons werk in Adenta is cruciaal. De bewoners van deze wijk hebben weinig kennis over ziektes en hygiëne. Ze richten zich vaak tot alternatieve dokters. Bijna niemand heeft een televisie. Onze voorlichtingsbijeenkomsten over gezondheid zijn vaak hun enige informatiebron over wat ze moeten doen en laten. Ook zien we dat veel zwangere vrouwen niet naar het ziekenhuis gaan, omdat ze geen zorgverzekering hebben. Wij zorgen ervoor dat ze kunnen bevallen in een veilige omgeving. Daarnaast is preventie heel belangrijk. Zonder onze vaccinaties overlijden jonge kindjes aan bijvoorbeeld mazelen. Ja, wij moeten hier écht mee doorgaan. Onze hulp is onmisbaar.”

Outreach-verpleegkundige Doreen Ofori, Ghana

Impact en resultaten

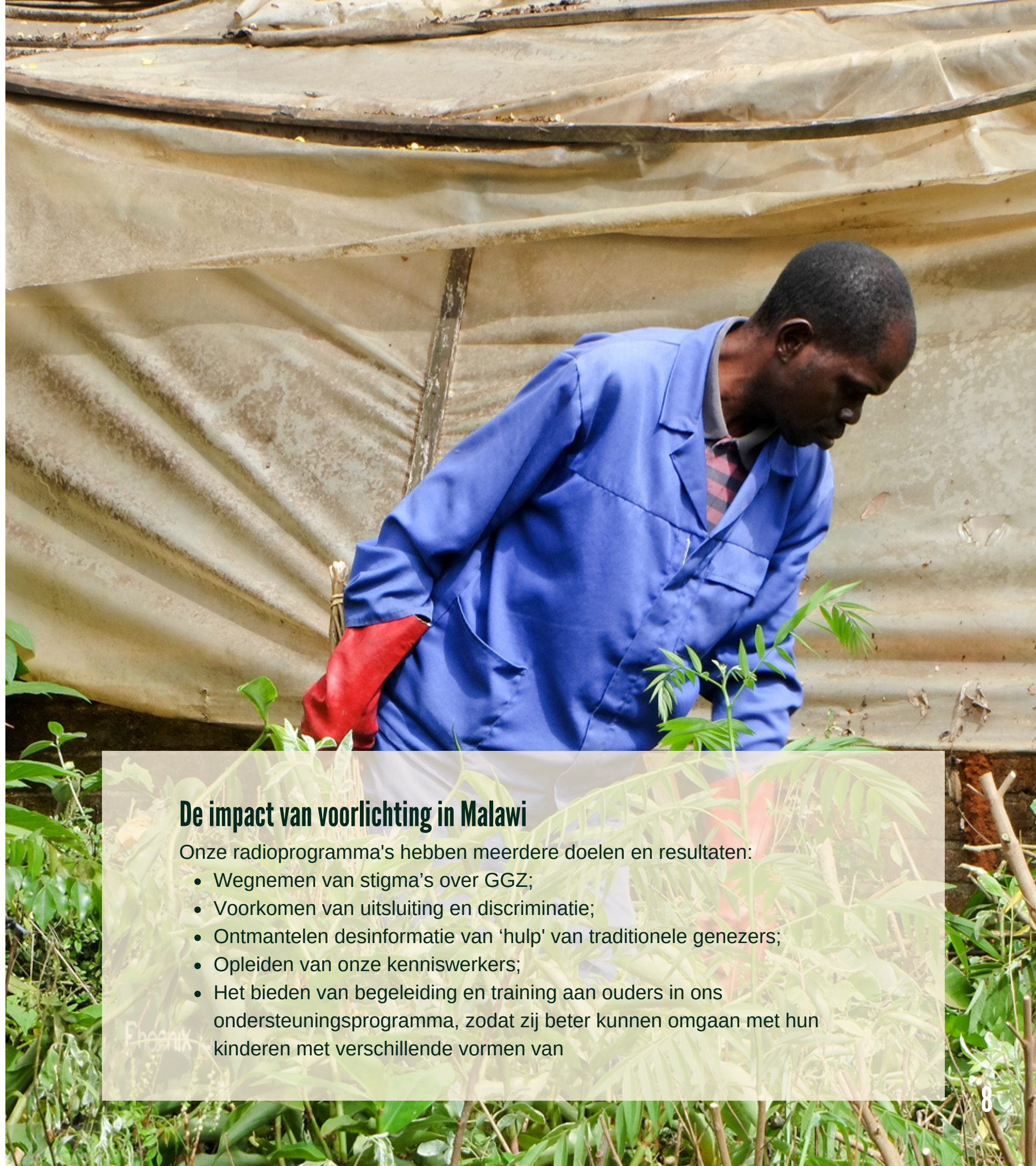
De afgelopen jaren is het steeds belangrijker geworden om de impact van ons werk te meten. Het kan echter een uitdaging zijn om deze aanpak te implementeren bij onze collega's in Afrika. Het blijkt soms lastig om de resultaten van alle ziekenhuisactiviteiten inzichtelijk te maken. Makkelijk meetbare output, zoals het aantal behandelde patiënten per jaar of de bezettingsgraad van bedden, kunnen eenvoudig worden vastgesteld. Maar het meten van langdurige resultaten is complexer. Ziekenhuiszorg omvat namelijk meer dan alleen medische handelingen die worden uitgevoerd volgens protocollen. Het verlenen van zorg omvat ook aandacht en liefde voor patiënten, evenals medeleven als onderdeel van een professionele beroepsuitoefening. Deze aspecten zijn moeilijk meetbaar. Toch streven we ernaar om steeds meer te sturen op impact in onze ziekenhuizen. We vragen expliciet om rapportages over zowel de impact als de output en outcome van het werk.

Sturen op impact

In ons evaluatieproces hanteren we verschillende categorieën om de resultaten van ons werk te begrijpen:

- **Input:** Hierbij kijken we naar de middelen en hulpbronnen die we hebben ingezet om ons programma uit te voeren. Dit omvat bijvoorbeeld het beschikbare budget, de expertise van ons team en de samenwerking met partners.
- **Output:** We analyseren de specifieke activiteiten die we hebben uitgevoerd als onderdeel van ons programma. Dit kan variëren van trainingssessies en workshops tot de distributie van hulpgoederen en het opzetten van voorlichtingscampagnes.
- **Outcome:** We richten ons op de kwantificeerbare effecten die optreden als gevolg van onze activiteiten. Dit omvat meetbare veranderingen zoals het verbeteren van kennis, gedrag en vaardigheden van de doelgroep, evenals de toegang tot essentiële diensten.
- **Impact:** Tot slot, maar zeker niet het minst belangrijk, kijken we naar de langetermijneffecten van ons programma. We onderzoeken de bredere veranderingen in de samenleving, zoals verbeteringen in de levensomstandigheden van de gemeenschap, duurzame gedragsveranderingen en het bevorderen van sociaal welzijn.

Door deze verschillende categorieën te hanteren, streven we ernaar om een volledig beeld te krijgen van de effecten van ons werk en de bijdrage die we leveren aan positieve veranderingen op de lange termijn.

De impact van voorlichting in Malawi

Onze radioprogramma's hebben meerdere doelen en resultaten:

- Wegnemen van stigma's over GGZ;
- Voorkomen van uitsluiting en discriminatie;
- Ontmantelen desinformatie van 'hulp' van traditionele genezers;
- Opleiden van onze kenniswerkers;
- Het bieden van begeleiding en training aan ouders in ons ondersteuningsprogramma, zodat zij beter kunnen omgaan met hun kinderen met verschillende vormen van

Wij geloven in bottom-up ipv top-down

Wij geloven in bottom-up hulp. Onze programma's moeten daarom lokaal ontwikkeld worden en niet van bovenaf (uit westerse hoge hoed) opgelegd worden. We verwachten altijd een professionele verslaglegging en een efficiënte uitvoering. Het programma moet zich specifiek richten op de behoeften van de meest kwetsbare groepen in de samenleving. Binnen onze organisatie leggen we sterk de nadruk op opleiden van het personeel. We organiseren regelmatig studiebijeenkomsten en workshops om bijvoorbeeld administratieve processen te verbeteren en de kennis van ons zorgpersoneel te vergroten. Op deze manier investeren we in de groei en ontwikkeling van het medisch personeel, wat bijdraagt aan een betere zorgverlening en professionele expertise.

Wij geloven in verhalen vertellen

Voor onze Nederlandse donateurs streven we ernaar voornamelijk positieve verhalen te delen. Dit doen we door middel van storytelling, waarbij we de verhalen van onze lokale medewerkers op het veld op een duidelijke manier presenteren. Onze fieldvlogs van verpleegkundigen zijn daar een sprekend voorbeeld van.

Wat we ook doen is het bezoeken van de ziekenhuizen en in gesprek gaan met het medisch personeel en de patiënten. Na elk bezoek schrijft het hoofd van fondsenwerving en programma's een uitgebreid rapport over de resultaten. In 2022 bezochten we op deze manier Sierra Leone en Ghana. De verhalen die dit oplevert worden vastgelegd in nieuwsbrieven, video's, fotoreportages en uiteindelijk in ons jaarverslag. Op deze manier willen we onze donateurs op de hoogte houden van de impact van hun steun en laten zien hoe hun bijdrage een verschil maakt in de levens van mensen in nood.

Mtende

Mtende is geboren in Malawi en heeft het syndroom van Down. Hij heeft een flinke ontwikkelingsachterstand, net als veel andere kinderen met een beperking in Malawi. In dit land is namelijk geen goed zorgstelsel voor deze kinderen. Ouders weten vaak niet wat ze moeten doen.

Gelukkig kwam de moeder van Mtende, Tikhale, in ons Portage-programma terecht. Dit is een uniek programma waarin ouders van kinderen met een beperking iedere week thuis worden bezocht voor zorg en ondersteuning.

Tikhale vertelt: "Het Portage-team leerde ons verschillende technieken om Mtende te helpen. Sindsdien hebben we enorme verbeteringen gezien. Mtende kan nu rechtop zitten en achter het looprek staan. We zijn er zelfs zeker van dat hij ooit zonder hulpmiddelen zal kunnen lopen! Zonder de hulp van het Portageteam zou Mtende niet zijn waar hij nu is."

Cijfers

In het jaar 2022 werkten er 58 Afrikaanse broeders samen met meer dan 2.000 personeelsleden in onze twintig ziekenhuizen.

Onze ziekenhuizen hebben in totaal meer dan 1.100 bedden beschikbaar. Het aantal patiënten dat onze ziekenhuizen bezocht heeft, bedroeg in 2022 meer dan 300.000!

(Niet alle cijfers zijn aangeleverd: twee ziekenhuizen in Senegal konden aantallen patiënten niet leveren.)

Ziekenhuis	Aantal behandelingen	Aantal bedden	Aantal personeelsleden
Ghana-Koforidua	87.253	210	557
Ghana-Asafo	52.206	153	383
Ghana-Amrahia	27.469	24	202
Ghana-Oseikojokrom	8.220	17	27
Sierra Leone-Lunsar	18.973	85	128
Sierra Leone-Lungi	2.732		16
Liberia-Monrovia	22.221	121	183
Liberia-New Kru Town	6.364		8
Kenia-Tigania	17.471	100	89
Kameroon-Yassa	11.998	43	50
Kameroon-Boko	6.449	28	38
Kameroon-Batibo	4.880	56	23
Senegal-Thies Dalal-Xel			
Senegal-Fatick Dalal-Xel	6.641	48	27
Senegal-Thies Hospital			
Malawi-Mzuzu	3.852	39	189
Malawi-Lilongwe	6.500	49	123
Zambia-Monze	266	27	31
Mozambique-Nampula	17.088	41	
TOTAAL	300.583	1.041	2.074

DEEL 2

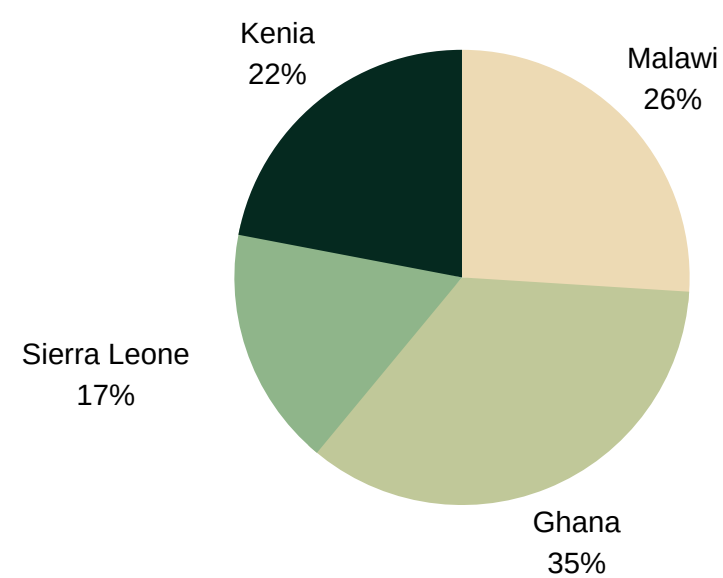
PROJECT- EN PROGRAMMASTEUN

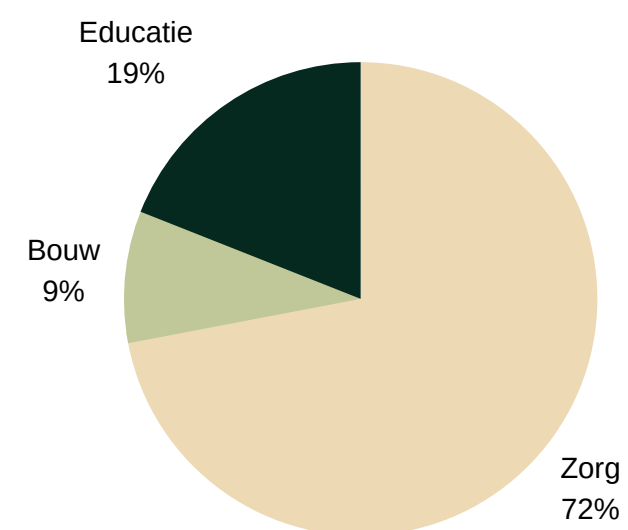
Project- en programmasteun 2022

Wat betreft project- en programmasteun was 2022 een teleurstellend jaar. De inkomsten vielen tegen en de fondsenwervende kosten waren te hoog, o.a. door *face to face* werving. Daar zijn we in de zomer van 2022 definitief mee gestopt.

De steun aan onze ziekenhuizen kan worden onderverdeeld in langdurige programmahulp en projecthulp. We hebben vier van de negen landen ondersteund in 2022: Sierra Leone, Ghana, Malawi en Kenia.

Verdeling per land

Verdeling per thema

Monica

In de wijk Adenta in de Ghanese hoofdstad Accra zijn vrouwen erg kwetsbaar. Ze hebben geen toegang tot sociale basisvoorzieningen zoals onderwijs en gezondheidszorg, en leven daardoor in slechte omstandigheden. Hun kinderen zijn vaak ernstig ziek en ondervoed. Veel van deze vrouwen zijn afhankelijk van een mager inkomen van hun man. Anderen staan er helemaal alleen voor en proberen wat geld te verdienen door gewassen te verbouwen. Maar de slechte bodemvruchtbaarheid in Accra maakt niet veel mogelijk.

Ook Monica's gezin leefde jarenlang in barre omstandigheden. Haar man verdiende te weinig geld om hun vier kinderen te kunnen onderhouden. Gelukkig kreeg Monica de kans om mee te doen aan ons 'Women Empowerment Program' (WEP). Ze kreeg zes maanden lang twee dagen in de week training in ondernemen en in het maken van creatieve producten. Dat veranderde alles.

Monica vertelt: 'Het programma is zo belangrijk voor mij geweest. Het heeft me enorm vooruit geholpen. Ik maak en verkoop nu onder andere zeep, kralen en armbanden. We zijn nu niet meer afhankelijk van het inkomen van mijn man, maar ik verdien zelf ook geld. Nu kan ik mijn gezin onderhouden en betaal ik zelfs het schoolgeld voor mijn kinderen. Dat heeft ons leven ongelooflijk veranderd.'

Impact per land

In onderstaande overzicht laten we aan de hand van de verschillende activiteiten zien welke impact we gemaakt hebben. Deze lijst is niet volledig. Voor een volledige opsomming van alle activiteiten en outcome zie: www.hospitaalbroeders.nl/impactperland2022

Impact Ghana

Outreach activiteiten (basisgezondheidszorg) in Amrahia (€20.868)

Activiteiten

Ons outreach-team verzorgt het outreach-programma in de wijk Adenta: eerstelijnsgezondheidszorg, vaccinatie van kinderen, voorlichting aan zwangere vrouwen en jonge moeders, gezondheidsactiviteiten op scholen, vitaminesupplementen, huisbezoeken, gezondheid van adolescenten in openbaar onderwijs, kliniek voor kinderwelzijn enz.

Impact

Dalende kindersterfte, vermindering van ondervoede kinderen in de gemeenschap, preventie van moedersterfte, toegang tot vaccins, doorverwijzingen naar ziekenhuizen, verbeterd veilig moederschap, hygiëne voor schoolkinderen, vaccinaties van kinderen tegen ziekten die te voorkomen zijn en betere toegang tot gezondheidsvoorlichting.

Women empowerment programma in Amrahia (€7.386)

Activiteiten

Training van dertig vrouwen in: kralen en sierraden maken, batik *tie & dye*, productie van zeep en bleekmiddelen, productie van sleutelhangers en training in ondernemersvaardigheden.

Impact

Vrouwen met een lage economische status hebben een vaardigheid geleerd om de kost te verdienen: *women empowerment*. De meeste van deze arme vrouwen zijn nu onafhankelijk en kunnen in hun levensonderhoud voorzien voor zichzelf en hun gezin. Ze zijn ook in staat om hun vrienden en naaste familieleden de vaardigheid aan te leren. Daarnaast verlaagt het ziekenhuis de uitgaven voor de aankoop van bleekmiddel en andere wasmiddelen van externe leveranciers door deze producten bij deze dames aan te schaffen.

Container met medische artikelen (€28.217)

Activiteiten

Vanuit Nederland zijn er verbruiksartikelen en apparatuur naar Ghana verzonden.

Impact

Verbeterde gezondheidszorg in de ziekenhuizen in Amrahia en Oseikojokrom. De apparatuur is zeer functioneel bij het nauwkeurig diagnosticeren van patiënten. De verbruiksartikelen zoals mondkapjes en OK-jassen, verlagen de inkoopkosten van beide ziekenhuizen.

Impact Kenia

Aankoop en installatie van automatische generator in Tigania (€10.000 van €20,000)

Activiteiten

De oude generator was onbetrouwbaar en kon niet meer genoeg stroom leveren om alle afdelingen in het ziekenhuis te laten draaien. Er is een nieuwe generator aangeschaft en geïnstalleerd. Dit was een gedeeld project met onze Ierse collega's.

Impact

Het ziekenhuis heeft een constante stroomvoorziening. De back-up stroom is er in minder dan een minuut, dit houdt in dat er in tijden dat het elektriciteitstoevoer stopt, er binnen een minuut weer stroom is (voorheen was dat soms een uur), wat levensreddend kan zijn in sommige situaties.

Aankoop en installatie van een digitaal röntgenapparaat in Tigania (€39.833)

Activiteiten

Het ziekenhuis gebruikte een oud analoog röntgenapparaat dat meer dan 20 jaar oud was en niet meer goed functioneerde. Er is een digitaal röntgenapparaat aangeschaft en geïnstalleerd.

Impact

Het niveau van gezondheidszorg is verbeterd. De doorlooptijd voor patiënten is teruggebracht van 1 uur naar ongeveer 5 minuten. De kwaliteit van de röntgenfoto's is verbeterd en het is nu mogelijk om bepaalde gespecialiseerde foto's te maken die voorheen niet gemaakt konden worden. Daarnaast zijn we in staat om beelden over te dragen aan specialisten in Europa voor analyses wanneer dat nodig is.

Impact Malawi

Verbetering van de geestelijke gezondheidszorg in de gemeenschap in Lilongwe (€25.000)

Activiteiten

Outreach-activiteiten op het gebied van psychosociale zorg inclusief medicatie. Daarnaast training van gezondheidswerkers en voorlichting- en bewustmakingstrajecten op scholen en in de media via nationale radio.

Impact

Toenemend aantal mensen met toegang tot geestelijke gezondheidszorg en psychosociale ondersteuning. Meer informatie over geestelijke gezondheid in de gemeenschappen en meer goed opgeleide en bekwame openbare gezondheidswerkers die in staat zijn om effectief om te gaan met betrekking tot geestelijke gezondheid.

Voorlichting over geestelijke gezondheid in het district Mzimba, Noord-Malawi (€25.000)

Activiteiten

Voorlichtingsactiviteiten om het stigma te verminderen waar mensen met een psychische aandoening mee te maken hebben: voorlichtingsbijeenkomsten in de gemeenschappen, het trainen van zorgverleners, voorlichting via radio-uitzendingen en bewustmakingssessies met gemeenschapsleiders.

Impact

Meer informatie over geestelijke gezondheid voor mensen die op het platteland van Malawi wonen, zodat gemeenschappen steeds meer mensen met psychosociale uitdagingen opnemen en mensen die lijden aan een psychische aandoening niet buitengesloten worden.

Ouderenzorg in Mzuzu (€10.000)

Activiteiten

Zorg voor ouderen: fysiotherapie, psychosociale zorg, het uitvoeren van medische hulp, het verstrekken van voedingssupplementen en het geven van maaltijden, maatschappelijke zorg, voorlichting en recreatie voor groepen ouderen.

Impact

Bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van leven van ouderen, het vergemakkelijken van de toegang tot gezondheidsdiensten, voorlichting, belangenbehartiging en netwerken.

Impact Sierra Leone

Studiebeurs voor 4 studenten en eten voor 44 studenten (€6.483)

Activiteiten

Betaling van collegegeld van derde studiejaar voor vier nieuwe studenten. En voedselhulp voor 44 studenten.

Impact

Vier jongeren hebben toegang tot de opleiding Verpleegkunde. En 44 studenten ontvingen aanvullend voedsel, zodat ze zich kunnen concentreren op de opleiding. Deze 44 maken deel uit van een groep van dertig die we via ons Anna Maria Fonds in 2021 in een keer gefinancierd hebben.

Mazelencampagne in Mange Acre, Marampa Chieftom, Port Loko District (€7.866)

Activiteiten

Een grootschalig vaccinatieprogramma in Marampa Chieftom.

Impact

Met een dekking van 82% van de beoogde populatie (kinderen), kunnen we zeggen dat het risico op een uitbraak van mazelen zeer drastisch is afgenomen.

WATSAN: Verbetering van watervoorziening en sanitaire voorzieningen op de opleiding Verpleegkunde (€15.835)

Activiteiten

Om het probleem van watergebrek en slechte sanitaire voorzieningen op de Nursing School op te lossen, zijn er wasruimtes en toiletten gebouwd en is er een adequate watervoorziening gerealiseerd.

Impact

Het watertekort in de school is opgelost en er zijn goede sanitaire voorzieningen. Dit zal helpen om het leven, de gezondheid en de waardigheid van de studenten in stand te houden. Het ziekteverzuim

Overige projecten

Studiebeurs voor de studie van de beheerder van de Nursing School (€1.879)

Reparatie van de Minibus (€2.250)

Mariatu

Vorig jaar startte de 28-jarige Mariatu super gemotiveerd met onze opleiding Verpleegkunde in Sierra Leone. Ze was erg blij met deze kans om aan een betere toekomst te werken voor zichzelf en haar familie. Maar helaas ging het na haar eerste studiejaar mis. Haar mentor Nestor Banboye vertelde ons het volgende:

“Mariatu komt uit een erg arm gezin. Ze betaalde het schoolgeld in delen. Elke twee weken kwam ze met wat geld naar mij toe. Soms 10 euro, soms 12 euro. Mariatu was gemotiveerd en haalde hoge cijfers. Maar na een tijdje merkte ik dat haar cijfers sterk terugliepen. Ik maakte me zorgen, dus ik ging bij haar thuis langs. Daar schrok ik behoorlijk. Mariatu's moeder bleek onlangs te zijn overleden. En omdat Mariatu's vader verlamd is, kon hij niet werken. Daardoor was Mariatu ineens de kostwinner van het gezin geworden. Ze studeerde vijf dagen per week. Daarnaast zat ze elke dag, na schooltijd en in het weekend, langs de kant van de weg om mango's en waterzakjes te verkopen. En ondertussen moest ze ook nog voor haar vader en haar vier jongere broertjes en zusjes zorgen!”

Vanuit het Anna Maria Fonds geven wij studiebeurzen aan studenten die de opleiding niet kunnen betalen. Zo financierden we Mariatu's tweede en derde studiejaar. Nu kan ze haar opleiding toch afmaken! De lach op haar gezicht toen ze dat hoorde, is de rest van de dag niet meer verdwenen.

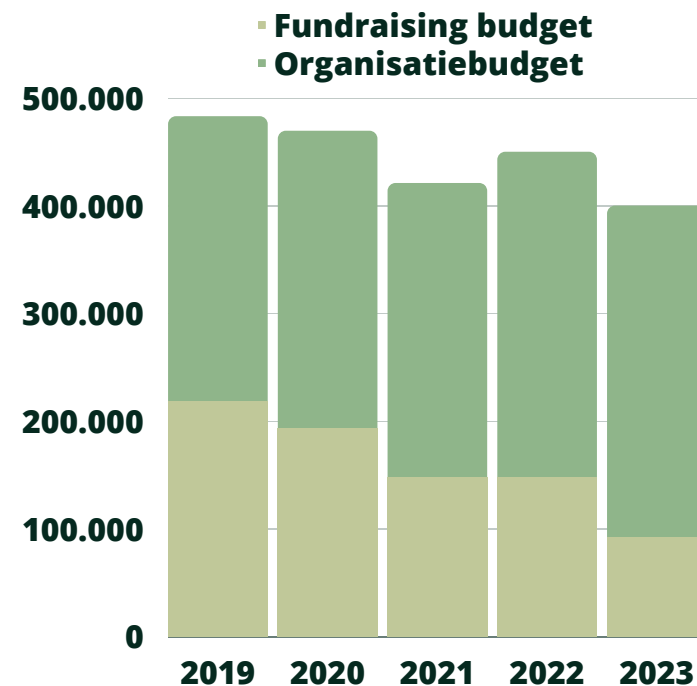
DEEL 3

ZO DOEN WE ONS WERK

Fondsenwerving

Donateurs blijven het kloppende hart van HospitaalBroeders. Dit wordt telkens weer duidelijk tijdens onze Donateursdagen. In 2022 hebben we hier een fantastische versie van kunnen organiseren in Museum Catharijneconvent in Utrecht met een bijzondere bijdrage van een 92-jarige donateur. Naast trouwe - vaak jarenlang - steunende structurele donateurs hebben we ook incidentele giftgevers. Beide groepen worden elk jaar kleiner. De incidentele donateurs omdat Direct mail, de verspreiding van onze appeals en papieren nieuwsbrieven, steeds beperkter wordt. En de structurele donateurs omdat de werving ervan te duur is gebleken in 2022: daar zijn we mee gestopt.

De grafiek hierboven maakt inzichtelijk hoe de fondsenwervende kosten in de laatste jaren steeds lager zijn geworden bij vrijwel gelijkblijvende organisatiekosten. Met name het schrappen van *face to face* werving in 2023 maakt meer geld vrij voor programmasteun in Afrika.

In vijf jaar tijd zijn de fondsenwerfkosten met 58% gedaald. Om de terugloop van individuele donateursinkomsten te compenseren richten we ons steeds meer op het

bedrijfsleven en vermogens- en institutionele fondsen. Deze aanpak vergt een lange termijn visie. In 2022 hebben we daar de vruchten nog niet van geplukt maar in 2023 hebben we twee multinationals aan ons weten te binden met een pilotproject. De inkomsten uit dat project gaan naar het ziekenhuis dat het programma uitvoert.

Communicatie

HospitaalBroeders vindt dat iedereen recht heeft op toegang tot gezondheidszorg. We zien echter dat er in Afrika veel kwetsbare groepen buiten de boot vallen. Dit brengen we onder de aandacht van onze donateurs en het Nederlandse publiek. In 2022 zijn we daarnaast ook gestart met een strategie om het midden- en kleinbedrijf te bereiken met ons verhaal. De communicatie-activiteiten richtten zich op bestaande donateurs, potentiële donateurs, (vermogens)fondsen en bedrijven.

Onze sterke kant binnen al onze communicatieactiviteiten zijn de korte lijnen die we hebben met de uitvoerenden in Afrika. Dit maakt dat we echte verhalen kunnen brengen en de mensen in Afrika aan het woord kunnen laten. We communiceren over de activiteiten in onze ziekenhuizen en projecten. Een aantal mijlpalen in 2022 – waar we dan ook uitgebreid over gecommuniceerd hebben – waren de opening van een nieuw ziekenhuis in Oseikojokrom (Ghana), de enorme innovatieslag van ons ziekenhuis in Kenia en de diploma-uitreiking van 42 studenten Verpleegkunde in Sierra Leone.

Communicatie met donateurs

Het is enorm inspirerend om met donateurs in gesprek te gaan en hun mening te horen. We hebben een *Vriendenpanel* opgezet waarin we op regelmatige basis donateurs om hun mening vragen over een bepaald onderwerp. Zo kunnen we nóg beter inspringen op de behoeftes en wensen van donateurs.

Ook tijdens de donateursmiddag zijn we in gesprek kunnen gaan met donateurs. Het thema van deze jaarlijkse bijeenkomst was: 'de donateur centraal'. Veel donateurs deelden hun verhaal (in persoon of als videofragment) waarom zij donateur zijn geworden.

In december hielden we een kleine campagne over de situatie in Kenia. De aanhoudende droogte zorgt ervoor dat mensen in hongersnood en grote armoede leven. Aan deze campagne hebben we onze digitale collecte gekoppeld.

Communicatie met publiek

In onze communicatie met het publiek laden we het merk HospitaalBroeders. Het gaat hier met name om online communicatie. We laten vooral de collega's van de werkvloer aan het woord: de mensen uit het veld. In 2022 zijn we *Fieldvlogs* gestart. Een zestal bevroegen verpleegkundigen uit onze ziekenhuizen in Afrika maken korte vlogs over hun werk. We delen deze vlogs op social media. En het is ook mogelijk om je te abonneren op de sms-alert zodat je als eerste nieuwe vlogs kunt bekijken. In 2022 hebben we 24 fieldvlogs gepubliceerd met heel gevarieerde onderwerpen. Zo vertelde verpleegkundige Yvette in Kameroen bijvoorbeeld wat de gevolgen van het gewapende conflict zijn voor haar dagelijkse werkzaamheden, liet verpleegkundige Ernesta in Kenia zien welke activiteiten zij organiseren voor mensen met diabetes in diverse dorpen en stond de Malawische verpleegkundige Dora midden in de gemeenschap waar zij voorlichting geeft over geestelijke gezondheid om taboes over dit onderwerp te verminderen.

Bereik

Online hebben we in 2022 via de website, met digitale nieuwsbrieven en via social media meer dan 120.000 mensen kunnen bereiken met onze boodschap. Offline hebben we via gratis advertenties bijna zeven miljoen mensen kunnen bereiken. Zowel online als ook offline was dit een stijging (respectievelijk 39% en 15%) in vergelijking met 2021.

Toewijzing van projectgelden

Onze mensen in Afrika zijn het best bekend met wat er nodig is om een project of programma in een ziekenhuis succesvol te maken. Daarom richten wij ons vanuit Nederland voornamelijk op de financiering ervan. Het bedenken en uitvoeren van projecten door lokale mensen staat voorop. Dit is een van de redenen waarom we de afgelopen jaren steeds meer hebben geïnvesteerd in educatie, met name in het opleiden van zorgpersoneel. De procedure voor het toewijzen van projectaanvragen verloopt volgens een bepaald patroon.

Procedureverloop

Jaarlijks stellen we een lijst op van projecten en programma's die we dat jaar zullen proberen te financieren. Dit doen we in nauwe samenwerking met onze partners van de Fundraising Alliance. De directeur van een ziekenhuis beoordeelt waar de grootste behoeften liggen en dient een aanvraag in bij het projectbureau in Accra. Het projectbureau verzamelt alle projectaanvragen uit negen landen, stelt kritische vragen en probeert eventuele onduidelijkheden op te helderen. Als de projectaanvraag in orde wordt bevonden, wordt een aanvraagformulier ondertekend door de Afrikaanse Provinciaal en de ziekenhuisdirecteur. Dit aanvraagformulier wordt samen met de projectaanvraag naar HospitaalBroeders gestuurd, waar het opnieuw wordt beoordeeld door het Hoofd Fondsenwerving en Programma's. Vervolgens adviseert deze persoon de Raad van Toezicht, die besluit of een projectaanvraag wordt ondersteund.

Vanuit Nederland wordt vervolgens volgens het principe van vier-ogenbeginsel geld overgemaakt naar de bankrekening van het ziekenhuis in Afrika. Achteraf ontvangen we een rapportage vanuit het ziekenhuis in Afrika met de verantwoording. Daarnaast vindt er ook controle ter plaatse plaats: eens in de twee of drie jaar worden de ziekenhuizen bezocht. Na deze bezoeken worden er rapporten opgesteld die worden gedeeld met de Raad van Toezicht.

De rol van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht speelt een cruciale rol bij het bepalen van de toekomstplannen van HospitaalBroeders. Ze keuren het driejarig meerjarenbeleidsplan goed. Bovendien wordt de jaarlijkse begroting aan het begin van elk kalenderjaar door de Raad van Toezicht goedgekeurd. In deze begroting wordt de verdeling van kosten voor het komende boekjaar vastgesteld en wordt er een budget opgesteld voor de verwachte inkomsten. Op basis van deze twee aspecten wordt bepaald hoeveel geld er gereserveerd wordt voor projecten en programma's in Afrika. Het is belangrijk om te vermelden dat HospitaalBroeders geen beleggingsbeleid hanteert en geen overheidsfinanciering ontvangt. Sinds 2020 draagt HospitaalBroeders het CBF-keurmerk, wat een erkenning is van haar werkzaamheden.

Projectverantwoording

De uitvoering van de projecten en programma's wordt volledig door het Afrikaanse team gedaan, zonder uitbesteding. Dit biedt aanzienlijke voordelen: we werken niet met verschillende lokale organisaties die elk hun eigen werkwijzen en rapportages hanteren. De samenwerking verloopt uiterst gestroomlijnd en uniform, volgens de afgesproken regels binnen de Fundraising Alliance. De controle op de uitvoering van deze projecten omvat onder andere projectbezoeken en monitoring via financiële en projectrapportages. Ook worden de lopende projecten tussentijds geëvalueerd met onze partners.

Jaarplan en rapportage

Een planning- en controlecyclus draagt bij aan een transparant en effectief beheer van de organisatie. Deze cyclus omvat ten minste de volgende vier elementen:

Missie: Strategische doelstellingen op lange termijn.

Strategie: De manier waarop de organisatie de doelstellingen behaalt.

Jaarplan: Doelstellingen voor het lopende boekjaar en hoe deze te realiseren.

Begroting: De inschatting van baten, lasten en investeringen die horen bij het jaarplan.

Het jaarplan vormt een evaluatiebasis voor de Raad van Toezicht om het vastgestelde beleid te beoordelen. Zowel het jaarplan als de begroting zijn essentiële pijlers voor goed bestuur en dienen als instrumenten bij de evaluatie van het beleid, de doelstellingen en de kwaliteit van de verslaglegging. Rapportage maakt deel uit van de projectbezoeken aan de ziekenhuizen, waarbij we in gesprek gaan met belanghebbenden en personeel. Bij elke bestuursvergadering wordt een financieel verslag gepresenteerd, waarbij de drempel van 70% (minimale besteding aan strategische doelstellingen) nauwlettend wordt bewaakt.

DEEL 4

BESTUURSVERSLAG

1. Statutaire doelstelling, missie en visie

Sinds de oprichting in 1994 is HospitaalBroeders altijd een organisatie geweest die zich richt op fondsenwerving. Hoewel dit in de statuten op een subtiële manier wordt omschreven:

“De Stichting heeft als doel: financieringsactiviteiten te organiseren en beheren, liefdadige schenkingen te ontvangen, toevertrouwde gelden te verwerven en beheren, onroerende en roerende goederen te verkrijgen, behouden, onderhouden, hierin te investeren en dit te beheren en van tijd tot tijd alle inkomsten, met inbegrip van het vermogen, dat de stichting zal ontvangen te gebruiken en te verdelen, opdat deze in overeenstemming met de bestaande wetgeving gebruikt worden ten gunste van de HospitaalBroeders in verband met haar uiteenlopende liefdadige activiteiten in Afrika. Voorts het verstrekken van informatie en educatie met betrekking tot projecten van de charitatieve projecten van de missie van de Orde wereldwijd en het verrichten van al wat daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Tot dit doel behoort iet het doen van uitkeringen aan de oprichter of aan hen die deel uitmaken van organen van de stichting.”

Deze statutaire doelstelling uit 1994 is ongewijzigd gebleven. Echter, met betrekking tot missie en visie zijn er in de afgelopen 29 jaar wel enkele accentverschuivingen geweest. Onze missie bij HospitaalBroeders is om de meest kwetsbare groepen in Afrika de beste zorg te bieden en ervoor te zorgen dat zij de hoogste kwaliteit zorg, onderwijs en hulp ontvangen die aansluit op hun behoeften. Onze visie is gebaseerd op het geloof in een betere toekomst voor de meest kwetsbaren, gerealiseerd door middel van goede gezondheidszorg en onderwijs.

2. Raad van Toezicht en functiescheiding

Er is een duidelijke scheiding van taken tussen toezichhoudende verantwoordelijkheden, uitvoerende bevoegdheden en operationele activiteiten.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor de volgende gebieden:

- Het bepalen van de strategische koers van HospitaalBroeders;
- Het beleid en bestuur van de organisatie, inclusief de resultaten, prestaties en risico's;
- Het waarborgen van naleving van wet- en regelgeving en voldoen aan de eisen van financiële verslaglegging;
- De benoeming van de directeur en het beoordelen van diens functioneren;
- Eindverantwoordelijkheid voor het jaarverslag.

De directeur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht en is verantwoordelijk voor:

- Het leiden van het operationele en financiële beheer van de organisatie;
- Het assisteren van de Raad van Toezicht bij het bepalen van de strategische koers van de organisatie;
- Het ondersteunen en adviseren van de Raad van Toezicht met betrekking tot naleving van relevante wetgeving. De directeur is geen lid van de Raad van Toezicht en presenteert tijdens deze vergaderingen de volgende informatie:
 - Een financiële update;
 - Een operationele update;
 - Strategische planningsontwikkeling;
 - Updates met betrekking tot naleving.

De Raad van Toezicht van HospitaalBroeders bestond halverwege het jaar uit vijf personen. In de zomer zijn William Forkan, na twee termijnen en Merel Gianotten, na één termijn, gestopt. Finnian Gallagher en Paul Hulshof zijn in 2022 aan hun tweede termijn begonnen. Michael Newman trad in de zomer van 2022 toe als lid.

Naam	Functie	Datum eerste benoeming	Datum aftreden	Nevenfuncties
Dhr. E.J.J.M. Kimman	Voorzitter	22-01-2020	22-01-2024	Emeritus hoogleraar bedrijfsethiek Radboud Universiteit, Nijmegen; Pastoor Canisiuskerk, Nijmegen
Dhr. F. Gallagher	Secretaris	23-08-2018	23-08-2026	Voorzitter Employ Ability and St. John of God Association (UK); Directeur SJOG research Foundation
Dhr. P. Hulshof	Penningmeester	23-08-2018	23-08-2026	Director Ethics & Compliance, KPMG
Mw. M. Gianotten	Lid	23-08-2018	23-08-2022	Digital Sales & Development, DPG Media
Dhr. R. Roels	Lid	05-03-2019	05-03-2023	Senior Recruitment Consultant
Dhr. W.M. Forkan	Lid	25-07-2014	25-07-2022	Provinciaal SJOG West-Europa; Voorzitter Hospitaller Services Group, Dublin
Dhr. M.E. Newman	Lid	08-09-2022	08-09-2026	Hospice en pastorale begeleiding, Darlington (UK)

3. Interne organisatie

HospitaalBroeders is een kleine, maar slagvaardige organisatie met een bezetting van 2,4 fulltime equivalenten (fte). Op ons kantoor hanteren we een heldere taakverdeling die gericht is op enkele kernactiviteiten, waaronder fondsenwerving en Programmaondersteuning, voorlichting en communicatie, donateursadministratie en databaseverwerking.

Naam	Functie	FTE
David Heyer	Hoofd Fondsenwerving en Programma's	1,0 fte
Jeannine Ndabacekure	Database en Administratie	0,8 fte
Aukje Bovend'eerd	Communicatie en Voorlichting	0,6 fte

De leidinggevende structuur van HospitaalBroeders in Nederland is opmerkelijk: de directeur geeft formeel leiding aan de Nederlandse activiteiten vanuit Ierland. Hij ontvangt echter geen salaris vanuit de Nederlandse organisatie, maar wordt volledig betaald door de Ierse organisatie waar hij eveneens leiding aan geeft, namelijk het Ierse St. John of God. De werkzaamheden van de directeur worden daarom opgenomen als in-kind bijdragen in de baten en lasten, met een waardering van €10.000. Op verzoek van het CBF is er echter wel een BSD-score (beloningsscore directie) berekend, gebaseerd op de taken van de directeur in Nederland. De score is vastgesteld op 290 in groep D, conform de beloningsregeling voor goede doelen van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland, waar HospitaalBroeders lid van is. Deze richtlijnen zijn opgesteld in 2005 op basis van het advies van de commissie Wijffels.

De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in een directiereglement en in de statuten van HospitaalBroeders. De salarissen van de drie Nederlandse medewerkers met een vast contract zijn in lijn met marktconforme beloningen die gangbaar zijn binnen

andere goede doelenorganisaties. Er wordt geen CAO gevolgd maar er wordt gebruik gemaakt van een salarishuis[1]. Bovendien ontvangen medewerkers naast hun salaris 8% vakantiegeld. De aanvullende arbeidsvoorwaarden zijn bescheiden en omvatten een eenvoudige facultatieve pensioenregeling, evenals een budget voor opleidings- en ontwikkelingsmogelijkheden. HospitaalBroeders keert geen jaarlijkse of andere bonussen uit aan medewerkers. Alle leden van de Raad van Toezicht werken op vrijwillige basis en ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. In het jaar 2022 zijn er geen onkostenvergoedingen uitgekeerd.

4. Risico's

De Raad van Toezicht voert jaarlijks een risicoanalyse uit waarbij het verminderen van donatie-inkomsten telkens als het belangrijkste risico wordt benoemd. Dit wordt terecht beschouwd als een potentieel gevaar dat een impact zou hebben op onze activiteiten. Integriteitskwetsies, zoals het voorkomen van seksuele intimidatie/misbruik in de ziekenhuizen en het mismanagement of diefstal van toegewezen gelden, worden ook gemarkeerd als risicovol. De negatieve effecten van mogelijke slechte publiciteit die hieruit voortvloeien, kunnen de inkomsten beïnvloeden. Daarom is het belangrijk om ook mitigatiemaatregelen te treffen die gekoppeld zijn aan deze potentiële risico's. Deze worden jaarlijks besproken in de Raad van Toezicht.

In 2021 was er een start gemaakt met de oprichting van een orgaan waarin alle partners van de Fundraising Alliance vertegenwoordigd zijn, met als doel gezamenlijke beleidsmaatregelen te implementeren met betrekking tot alles wat met *safeguarding* te maken heeft. Meer informatie hierover is te vinden in sectie 6: Integriteitsbeleid.

[1] Zie www.hospitaalbroeders.nl/salariering

5. Omvang van reserves en fondsen

Continuïteitsreserve

In 2022 is de doelstelling uit 2021 t.a.v de continuïteitsreserve gehandhaafd. Het doel is om voldoende middelen te hebben om alle kosten, exclusief de voorgenomen en geplande projecten in Afrika, gedurende minimaal zes maanden te kunnen dekken. Hierbij is uitgegaan van een worst-case scenario waarin HospitaalBroeders niet langer in staat is haar activiteiten uit te voeren. Op basis van de begroting voor 2021 is de doelstelling om een continuïteitsreserve van €210.000 te bereiken, gebaseerd op de helft van het operationele budget voor een volledig jaar. Deze doelstelling is in 2022 gehandhaafd. De Raad van Toezicht streeft ernaar om deze doelstelling tegen het einde van het boekjaar 2023 te behalen.

Bestemmingsreserve

De stichting heeft een bestemmingsreserve waarin middelen worden gereserveerd die geen specifieke bestemming hebben, behalve dat ze ten goede moeten komen aan de strategische doelstellingen. Voor 2022 zijn deze op nul gezet.

6. Integriteitsbeleid

Bij integriteit maken we een onderscheid tussen de Nederlandse en de internationale organisatie. Met betrekking tot de internationale organisatie ligt de nadruk vooral op het functioneren van medewerkers in de twintig ziekenhuizen in Afrika.

Internationaal

Het monitoren van integriteitschendingen in de 20 Afrikaanse ziekenhuizen is een uitdagend traject, maar absoluut noodzakelijk. Gezien het feit dat onze ziekenhuizen werken met kwetsbare groepen, is transparantie en openheid over mogelijke misstanden van cruciaal belang voor zowel onze patiënten als medewerkers. De geloofwaardigheid van onze organisatie staat op het spel.

Samen met alle stakeholders is er een commissie opgericht met vertegenwoordigers uit de Afrikaanse Provincie en de fondsenwervende organisaties uit Nederland, Frankrijk, Ierland en Spanje. Samen hebben zij een nieuwe Code of Conduct opgesteld, die is opgesteld en ondertekend door alle ziekenhuizen en stakeholders. Het doel van deze Code of Conduct, ook bekend als het HOFOC-document (Code of Conduct Hospitalier Order's Fundraising Organizations and their Counterparts), is om interne richtlijnen vast te leggen met betrekking tot alle aspecten van integriteit. Het document benoemt verschillende vormen van schendingen, waaronder machtsmisbruik (corruptie, belangenverstrengeling, nalatigheid, lekken van vertrouwelijke informatie), financiële misstanden (fraude, diefstal, verwijtbare verspilling) en interpersoonlijke schendingen (discriminatie, intimidatie, vernedering, geweld, pesten, seksuele intimidatie, seksueel geweld). Bij constatering van problemen worden deze voorgelegd aan de voornoemde commissie. In 2022 waren er geen meldingen.

Nederland

In Nederland bestaat HospitaalBroeders uit een kleine operationele organisatie bestaande uit drie personen. Ons handelen in Nederland wordt geleid door de gedragscode, welke uitgebreid wordt toegelicht op onze website onder het kopje compliance. Gezien de omvang van onze organisatie (2,4 fte) is er in Nederland gekozen voor de aanstelling van een vertrouwenspersoon als onderdeel van het integriteitsbeleid. Hierbij is uiteraard

aandacht voor grensoverschrijdend gedrag en de gevolgen daarvan binnen de organisatie. De rol van vertrouwenspersoon werd in 2022 overgenomen door Ralph Roels van Merel Gianotten, die halverwege het jaar uittrad. Er zijn in 2022 geen klachten of incidenten van grensoverschrijdend gedrag bij hen gemeld. Vanwege de kleine omvang en het feit dat er geen incidenten waren is dit niet besproken in de Raad van Toezicht. Een jaarlijkse bespreking en evaluatie van deze gedragscode wordt in 2023 aan de Governance cycle toegevoegd waarbij alle aspecten hiervan besproken worden.

Intern heeft de organisatie een gedragscode en twee reglementen. De gedragscode gaat in op hoe de organisatie met donateurs, vrijwilligers én elkaar wil omgaan. Daarnaast hanteert de organisatie een aantal andere gedragscodes en richtlijnen[2]:

- Gedragscode HospitaalBroeders
- Reglement van de Raad van Toezicht van HospitaalBroeders
- Reglement van de Directie van HospitaalBroeders
- HospitaalBroeders onderschrijft de gedragscode van Goede Doelen Nederland
- Algemene verordening Gegevensbescherming (AVG)
- RJ 650 Richtlijn voor fondsenwervende instellingen
- Code Telemarketing
- Richtlijn werving nalatenschappen
- DDDN (zelfreguleringscode)
- Code Brievenbusreclame, Huissampling en direct respons Advertising

[2] www.hospitaalbroeders.nl/compliance

7. Fondsenwerving en bestedingsbeleid

Met betrekking tot de fondsenwerving voor de ziekenhuizen in Afrika vervult de Raad van Toezicht twee rollen. Zoals eerder genoemd, houdt de Raad toezicht op het risicomanagement. Daarnaast ziet de Raad toe op een degelijk fondsenwervingsbeleid, waarbij inkomsten op een effectieve en efficiënte manier worden gegenereerd en besteed.

In Nederland zijn de directeur en het hoofd Fondsenwerving en Programma's verantwoordelijk voor het fondsenwervingsbeleid. Zij rapporteren per kwartaal over de inkomsten en uitgaven, en de voortgang wordt besproken tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht streeft ernaar om minimaal 70% van de uitgaven te besteden aan de strategische doelstellingen. In 2022 was dit percentage 60,9%. Dit was altijd een speerpunt tijdens vergaderingen van de RvT. De reden dat de 70% niet werd gehaald werd in de eerste plaats veroorzaakt door de inkomsten die met 23% zijn gezakt t.o.v. 2021. In de tweede plaats zijn vrijwel alle geprognosticeerde kosten hoger uitgevallen. Hierdoor bleef er minder geld over voor projecten en programma's dan we hadden begroot. Dit had een directe impact op het percentage van de gewenste 70%. Door die fors lagere inkomsten zijn de fondsenwervingskosten met 28,6% ook niet binnen de gewenste norm van 25% van het CBF gebleven.

8. Financieel beleid en administratie

HospitaalBroeders stelt elke drie jaar een meerjarenbeleidsplan op, waarvan het laatste plan is gepresenteerd aan het eind van 2020 voor de periode 2021-2023. Elk jaar wordt in het jaarplan de begroting gepresenteerd. In 2022 werd HospitaalBroeders ondersteund door het boekhoudkantoor IAS, dat maandelijks de financiële overzichten opstelt. Deze overzichten worden besproken tussen het hoofd Fondsenwerving en Programma's en de directeur. Ter voorbereiding van elke vergadering van de Raad van Toezicht wordt er een financiële verantwoording opgesteld door het hoofdkantoor in Amsterdam.

IAS speelt tevens een rol als tussenpersoon bij aanvullende controles op de loonlijst. Het hoofdkantoor stuurt een berekening naar het kantoor in Ierland, dat vervolgens geld overmaakt naar IAS. IAS is verantwoordelijk voor het betalen van de salarissen en bijbehorende sociale lasten. Inkomende facturen worden na screening door het hoofd Fondsenwerving en Programma's voorgelegd aan de directeur. De directeur keurt de facturen goed en geeft opdracht aan de financiële administratie om ze te betalen. Dit systeem is gebaseerd op het principe van dubbele controle.

Beleggingsbeleid

De organisatie belegt niet en handelt niet in valuta's. Deze aanpak is traditioneel ontstaan doordat bij de oprichting van de organisatie in 1994 het principe "what comes in must go out" werd gehanteerd. Het toenmalige bestuur bedoelde hiermee dat geld zo snel mogelijk naar de projecten moest stromen. Op deze manier is er een relatief kleine continuïteitsreserve opgebouwd.

CBF-erkenning en ANBI-status

HospitaalBroeders heeft sinds 2020 de erkenning van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) ontvangen en is tevens aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Hierdoor zijn donaties fiscaal aftrekbaar.

Controle

De controlewerkzaamheden worden verricht door Accountantskantoor Hordijk, Kok, Laan en Wabeke uit Everdingen. Het volledige accountantsverslag voor het boekjaar 2022 is opgenomen aan het einde van dit jaarverslag.

Klachten

HospitaalBroeders heeft een toegankelijke klachtenprocedure die via de website bereikbaar is. In het jaar 2022 waren er geen klachten anders dan de gebruikelijke ontevredenheid of verwarring die kunnen voorkomen bij straatwerving. Daarom worden de klachten onderverdeeld in twee categorieën:

1. Klachten met betrekking tot de werving van nieuwe donateurs.
2. Overige klachten.

De eerste categorie klachten ontstaat tijdens het wervingsproces door onze medewerkers bij potentiële nieuwe donateurs en de gemaakte afspraken op straat. Dergelijke klachten worden altijd direct vanuit ons kantoor afgehandeld, waarbij wij onze excuses aanbieden en het beleid hanteren dat de klager altijd gelijk heeft. We beschouwen dit doorgaans als incidenten in plaats van klachten. We gaan er in principe vanuit dat elke klacht gegrond zal zijn, aangezien mensen ontevreden zijn over het proces en verdere discussie weinig zinvol is. In 2022 zijn minder dan tien van dit soort klachten geregistreerd. Dit is fors minder dan het jaar ervoor, dit heeft te maken met het afschalen van *face to face* werving. Deze zijn allemaal naar tevredenheid van de betrokkenen. Er zijn geen klachten geregistreerd in het dossier van overige klachten gedurende het jaar 2022.

9. Toelichting op de financiële resultaten van 2022

Toelichting op de inkomsten

2022 was een teleurstellend jaar qua inkomsten voor HospitaalBroeders. De inkomsten bedroegen €710.300, wat een forse daling was ten opzichte van 2021 met ruim 21%. We bleven dus ook ruim onder de doelstelling van €892.000. Wat we redelijk goed kunnen inschatten zijn de inkomsten van onze vaste (structurele) donateurs en giftgevers die eenmalig geven. Die inkomsten waren conform de verwachtingen. In 2022 vielen echter de inkomsten uit legaten en corporates tegen. Het verschil tussen wat we hadden begroot en wat we werkelijk binnenkregen zit in die twee posten. De volatiliteit daarvan werd in 2023 ook weer aangetoond, omdat in dat jaar, de inkomsten uit die twee een reforecasting van het budget al nodig maakten in mei omdat de inkomsten veel hoger zouden blijken dan begroot. De begrote inkomsten van corporates van 2022 die we toen niet ontvingen hebben we in 2023 wel ontvangen.

Toelichting op de bestedingen

De kostenverdeling naar bestemming omvat zowel directe als indirecte kosten die zijn toegerekend aan strategische doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. Er is een afname van 23,5% in de besteding aan strategische doelen ten opzichte van 2021.

In totaal is er €433.183 besteed aan strategische doelstellingen (60,9%), €203.757 aan wervingskosten (28,6%) en €74.526 aan beheer en administratie (10,5%). Met name de 60,9% besteding aan strategische doelstellingen was zorgwekkend. Eén van de mitigerende maatregelen om dit op te schroeven in 2023, is het volledig schrappen van de *face to face* werving. Het totale fondsenwerfbudget is voor 2023 dan ook ruim 30% lager dan in 2022.

Directe kosten hebben een aantoonbare relatie met de werkelijke kosten en behaalde resultaten, terwijl bij indirecte kosten een dergelijke relatie niet direct aanwezig is. In overleg met de accountant is een onkostentoe wijzings sleutel vastgesteld op basis van actuele cijfers uit voorgaande jaren en in samenspraak met het CBF. Deze sleutel is te vinden op pagina 44 van het jaarverslag.

Middelen besteed aan de doelstelling

Als kleine organisatie waarbij de budgetten voor organisatiekosten en fondsenwerfkosten weinig flexibiliteit meer bieden, is een mee- of tegenvaller vaak bepalend voor het feit of een jaar succesvol is of niet. Dat betekent ook dat er een directe correlatie is met wat we kunnen uitgeven aan projectbijdragen aan Afrika. Als de kosten stabiel zijn en de inkomsten dalen, zullen die projectuitgaven achterblijven. Dit gebeurde helaas ook in 2022. In totaal hadden we een bedrag van €615.203 begroot. Dit werd uiteindelijk €433.183. Dit betekende dat we een aantal voorgenomen projectbijdrages moesten schrappen. Dit had met name invloed op enkele programma's in Malawi.

Begroting 2023

BATEN	GEREALISEERD '22	BEGROOT '22	BEGROOT 2023
Baten van particulieren	624.867	682.000	533.000
Nalatenschappen	4.132		15.000
Baten verbonden organisaties zonder winststreven		150.000	60.000
Baten andere organisaties zonder winststreven	43.084		45.000
Baten andere organisatie met winststreven		10.000	
Baten in natura	38.217	30.000	29.000
Overig		20.000	22.535
Som van de baten	710.300	892.000	704.535

LASTEN	GEREALISEERD '22	BEGROOT '22	BEGROOT 2023
Besteed aan doelstellingen			
Directe Hulp	275.105	473.819	341.001
Coördinatie	55.544	49.317	50.702
Voorlichting en bewustmaking	102.534	92.067	95.703
Totaal	433.183	615.203	487.406
Wervingskosten			
Bestaande donateurs	89.744	87.789	67.482
Nieuwe donateurs	114.013	112.149	79.522
Totaal	203.757	199.938	147.004
Kosten beheer en administratie	74.526	69.761	64.601
Som van de lasten	711.466	884.902	699.011

Overschot	-1.166	7.098	5.524
-----------	--------	-------	-------

Verslag van de Raad van Toezicht

We kijken terug op een jaar waarin veel maatregelen, die sinds maart 2020 van kracht waren in verband met de bestrijding van de epidemie Covid-19, geleidelijk aan ingetrokken werden. Het maatschappelijk leven in veel Afrikaanse landen werd langzamerhand weer normaal. Onze stichting kon weer behulpzaam zijn bij de opbouw en de uitbouw van gezondheidscentra, klinieken en rurale campagnes over ziekte en gezondheid in negen Afrikaanse landen. In dit jaarverslag 2022 vindt u hierover gedetailleerde beschrijvingen.

Als onderdeel van een groter internationaal netwerk werkt de Nederlandse stichting HospitaalBroeders al sinds 1994. Vanaf 2023 gaat dezelfde stichting ook in België aan de slag. Wij hopen zo, versterkt met België, beter en blijvend samen te werken met onze Ierse, Spaanse en Franse partners in de facilitering van gezondheidszorg in een beperkt aantal Afrikaanse landen. De 20 medische faciliteiten zijn verbonden met de Orde der Hospitaalbroeders. De Afrikaanse ziekenbroeders, die allen leden zijn van de Orde der Hospitaalbroeders van St John of God, ontvangen zo blijvende steun uit Europa voor hun projecten en programma's.

2022 was een moeilijk jaar, waarin we desondanks probeerden meer en andere hulp te geven dan aanvankelijk gepland. Nieuwe klinieken en bestaande ziekenhuizen konden verder worden ontwikkeld. We zijn trots op de positieve houding van de Afrikaanse medewerkers in de 20 medische centra. We zijn ook blij met de inzet van onze medewerkers in Nederland.

We kijken met vertrouwen naar 2023 en hopen de weg omhoog weer te vinden.

Namens de Raad van Toezicht, Eduard Kimman, Voorzitter & Paul Hulshof,
Penningmeester

DEEL 5

JAAARREKENING 2022

BALANS PER 31 DECEMBER 2022 (NA RESULTAATBESTEMMING)

ACTIVA			PASSIVA		
	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>		<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
Vaste activa			Vermogen (5)		
Materiele vaste activa (1)			Continuïteitsreserve	99.273	102.252
Kantoorinventaris	5.930	12.183	Overige reserves	-	-
				<u>99.273</u>	<u>102.252</u>
Financiële vaste activa (2)	30.000	30.000	Langlopende schulden (6)		
Vlottende activa			Verstreckte lening	7.500	18.500
Vorderingen (3)			Kortlopende schulden (7)		
Waarborgsommen	5.922	5.922	Crediteuren	10.911	6.106
Overige vorderingen	17.474	36.801	Belasting en premies SV	14.209	14.650
	<u>23.396</u>	<u>42.723</u>	Overige kortlopende passiva	48.168	33.635
Liquide middelen	120.735	90.237		<u>73.288</u>	<u>54.391</u>
				<u>180.061</u>	<u>175.143</u>
	<u>180.061</u>	<u>175.143</u>			

WINST EN VERLIESREKENING OVER HET BOEKJAAR 2022

		2022	Begroot	2021
		€	€	€
BATEN	(8)			
Baten Particulieren		624.867	682.000	776.284
Nalatenschappen		4.132	-	34.058
Baten verbonden organisaties zonder winststreven		-	150.000	60.754
Baten andere organisaties zonder winststreven		43.084	-	-
Baten andere organisaties met winststreven		-	10.000	-
Baten in natura		38.217	30.000	37.994
Overig		-	20.000	-
Som van de baten		<u>710.300</u>	<u>892.000</u>	<u>909.090</u>
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen	(9)			
Directe Hulp		275.105	473.819	510.963
Coördinatie		55.544	49.317	52.897
Voorlichting en bewustmaking in Afrika		102.534	92.067	97.862
		<u>433.183</u>	<u>615.203</u>	<u>661.722</u>
Wervingskosten	(10)			
Bestaande donateurs		89.744	87.789	92.701
Nieuwe donateurs		114.013	112.149	125.017
		<u>203.757</u>	<u>199.938</u>	<u>217.718</u>
Kosten beheer en administratie	(11)	74.526	69.761	73.941
Som van de lasten		711.466	884.902	953.381
Saldo voor financiële baten en lasten	(12)			
Saldo voor financiële baten en lasten		1.813	-	-
Saldo van baten en lasten		<u>1.813</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo van baten en lasten		<u><u>-2.979</u></u>	<u><u>7.098</u></u>	<u><u>-44.291</u></u>

	2022	Begroot	2021
	€	€	€
Bestemming saldo baten en lasten			
Toevoeging/onttrekking aan :			
-continuïteitsreserve	-2.979	7.098	-28.499
-bestemmingsreserve	-	-	-15.792
	<u>-2.979</u>	<u>7.098</u>	<u>-44.291</u>
<u>Indexcijfers</u>			
Kosten in % van de totale kosten			
-Beheer en administratie	10,5%	7,9%	7,8%
-Strategische doelstellingen	60,9%	69,5%	69,4%
<u>Kosten fondswerving in % inkomende fondsenwerving</u>			
-Wervingskosten	28,6%	22,6%	22,8%
Kosten in % van de totale inkomsten			
-Strategische doelstellingen	61,0%	69,0%	72,8%

KASSTROOMOVERZICHT

	2022	2021
	€	€
Inkomsten uit operationele activiteiten		
Operationeel resultaat	-2.979	-44.291
Te corrigeren met;		
- Afschrijvingen	6.253	6.295
	3.274	-37.996
Wijzigingen in werkkapitaal		
Mutatie in de kortlopende vorderingen	19.327	-28.235
Mutatie in de kortlopende schulden	7.897	4.510
Kas toe- of afname van de operationele activiteiten	27.224	-23.725
Investeringskasstroom		
Investeringen in vaste activa	-	-986
Mutatie kasstroom investeringskasstroom	-	-986
Mutatie in de liquide middelen	30.498	-62.707
Specificatie liquide middelen		
Saldo liquide middelen per 1 januari 2022	90.237	90.237
Mutatie in de liquide middelen	30.498	-62.707
Saldo liquide middelen per 31 december 2022	120.735	27.530

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder kasstromen uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS EN DE WINST EN VERLIESREKENING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met richtlijn 650 Verslaggeving Fondsenwervende Organisaties (RJ650). Het doel van deze richtlijn is goed inzicht geven in de kosten van een organisatie en de besteding van inkomsten in relatie tot het doel waarvoor de fondsen bijeengebracht zijn. Deze richtlijn wordt door het CBF toegepast en getoetst tot verlenging van de Erkenning Goede Doelen Nederland. Deze jaarrekening is opgesteld naar de grondslag van historische kosten.

VERGELIJKBARE CIJFERS

De vergelijkbare cijfers over het voorgaande boekjaar zijn waar nodig aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De activa en passiva zijn opgenomen voor de nominale waarde tenzij in onderstaande toelichting anders is vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen, welke worden berekend op basis van de geschatte economische levensduur. Computerapparatuur wordt in 5 jaar afgeschreven en inventaris wordt in 5 jaar afgeschreven.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Reserve

De opbouw van reserve is nodig om de continuïteit van onze projecten te waarborgen. We streven naar een continuïteitsreserve van zes maanden vaste noodzakelijke kosten. Deze reserve voldoet aan de eis van het CBF dat de continuïteitsreserve niet hoger mag zijn dan maximaal anderhalf keer de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

Kortlopende Schulden

De kortlopende schulden zijn verplichtingen met een looptijd korter dan één jaar en zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij anders is aangegeven.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de 'Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende Organisaties'. Baten worden verantwoord in het jaar waarin deze worden gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Baten van van particulieren, bedrijven, vermogensfondsen en baten in natura

Dit betreft voornamelijk baten uit direct mailingsacties, evenementen, donaties en nalatenschappen. Eveneens zijn inkomsten van stichtingen, bedrijven en vermogensfondsen hieronder opgenomen. Deze inkomsten worden opgenomen in het boekjaar waar zij betrekking op hebben. Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld dan wel ontvangen is. Daarnaast betreft het de validatie van medische goederen die beschikbaar zijn gesteld door ziekenhuizen.

Toerekening van kosten

De toerekening van de kostensoorten naar de in de staat van baten en lasten opgenomen doelstellingen gebeurt als volgt:

Lasten die direct in verband staan met een van de doelstellingen worden rechtstreeks toegerekend. Het gaat hier met name om zogenaamde 'directe hulp'. Kosten waar dit niet direct voor geldt, worden dmv een verdeelsleutel toegerekend, gebaseerd op een beoordeling van relatieve tijdsbesteding aan deze doelstelling. Deze verdeelsleutel wordt toegelicht onder 'Besteed aan doelstelling' onder 7.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

1. Materiele vaste activa

	Kantoorinventaris	31-12-2021
	€	€
Stand per 1 januari 2022		
Cumulatieve aanschafwaarde	40.459	
Cumulatieve afschrijvingen	-28.276	
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>12.183</u>	
Mutataties in het jaar 2022		
Investeringen	-	
Afschrijvingen	-6.253	
	<u>-6.253</u>	
Stand per 31 december 2022		
Cumulatieve aanschafwaarde	40.459	
Cumulatieve afschrijvingen	-34.529	
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>5.930</u>	

De materiële vaste activa worden aangehouden voor de bedrijfsvoering.

2. Financiële vaste activa

	Verstrekte lening
	€
Stand 1 januari 2022	30.000
Aflossingen	-
Stand per 31 december 2022	<u>30.000</u>

Betreft een verstrekte lening aan Ghana voor de aanschaf van een Ambulance. De voorwaarden zijn gedurende het eerste jaar veranderd. Vanwege het feit dat de ambulance veel later dan gepland arriveerde in Ghana, zijn de betalingsafspraken met een jaar uitgesteld. De stichting heeft deze lening niet uit haar eigen middelen verstrekt maar is door de stichting geleend van de heer A. Coppens. De lening is vermeld onder de langlopende schulden in deze jaarrekening en de daaraan verbonden voorwaarden.

3. Vorderingen

	2022	2021
	€	€
<i>Waarborgsommen</i>		
Bankgarantie Rentmeester Hollandia N.V.	<u>5.922</u>	<u>5.922</u>
<i>Overige vorderingen</i>		
Nog te ontvangen nalatenschappen	12.675	27.675
Vooruitbetaalde kosten	188	7.305
Overige	4.611	1.821
	<u>17.474</u>	<u>36.801</u>

4. Liquide middelen	2022	2021
	€	€
ABN AMRO N.V. 41.45.42.940	7.225	5.226
ABN AMRO N.V. 41.45.42.169	532	945
Rabobank 3844.21.733	49.814	20.907
Rabobank 3823.172.480	63.164	63.159
	<u>120.735</u>	<u>90.237</u>

5. Vermogen

Continuïteitsreserve

Stand per 1 januari	102.252	130.751
Bestemming van het resultaat	-2.979	-28.499
Stand per 31 december	<u>99.273</u>	<u>102.252</u>

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op de korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De gewenste hoogte van de continuïteitsreserve is door de Raad van Toezicht in 2022 vastgesteld op €210,000. Dat is de helft van de jaarkosten van de werkorganisatie. De Raad van Toezicht streeft ernaar om tegen het einde van het boekjaar 2023 de reserveringsdoelstelling te halen. Zij wil niet meer gelden onttrekken aan de doelstelling dan strikt noodzakelijk is. De hoogte van de reserve blijft hiermee ruim onder het maximum bedrag van de richtlijn van de commissie Herkströter (max. 1,5 keer de kosten van de werkorganisatie).

Bestemmingsreserve

Balans per 1 Januari	-	15.792
Vrijval bestemmingsreserve	-	-
Bestemming van het resultaat	-	-15.792
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

6. Langlopende schulden

	31-12-2022
	€
	<u>Verstreckte lening</u>
	€
Stand per 1 januari 2022	18.500
Aflossingsverplichting binnen 1 jaar	<u>11.000</u>
Stand per 31 december 2022	<u>7.500</u>

Betreft een verstreckte lening door de heer A. Coppens t.b.v. de aanschaf van een ambulance in een ziekenhuis in Ghana. De lening is verstreckt onder de navolgende voorwaarden:

- het doel van de lening is de aanschaf van een ambulance. Het gebruik van de ambulance levert het ziekenhuis inkomsten op (income generated activities)
- de lening is verstreckt per 28 september 2021 en uitbetaald per bank op 15 oktober 2021 (rentedatum).
- de lening is verstreckt met een jaarlijkse rente van 5%. De rentelast van 2022 is opgenomen onder de kortlopende verplichtingen ('21/'22).
- de rente over het jaar 2022 is niet in de cijfers opgenomen omdat de eerste betalingstermijn met een jaar is uitgesteld.
- de looptijd van de lening is drie jaar.
- de aflossing van de lening zal in 3 delen worden gedaan, deel -1: € 11.500 en na 1 jaar (uiterlijk 15 oktober 2023)
- deel -2 € 11.000 (2 jaar na verstrecking) en -3: € 7,500 (3 jaar na verstreckingsdatum).
- aanvullende zekerheden zijn niet gesteld.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
7. Kortlopende schulden		
Crediteuren		
Crediteuren	<u>10.911</u>	<u>6.106</u>
Loonheffing tijdvak december 2022	5.257	4.998
Loonheffing 2020 uitgestelde (covid) betalingsregeling	<u>8.952</u>	<u>9.652</u>
	<u>14.209</u>	<u>14.650</u>
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva		
Aflossingsverplichting langlopende lening	22.500	11.500
Nog te ontvangen inkoop en kosten	15.991	14.500
Nog te betalen rente lening	1.813	-
Reservering vakantiegelden	7.864	7.635
	<u>48.168</u>	<u>33.635</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Huurverplichting

De stichting heeft een langlopende huurverplichting voor de gehuurde bedrijfsruimte in Amsterdam.

De jaarlijkse verplichting bedraagt € 30.748.

De verplichting geldt telkens voor een periode van vijf jaar.

De huurovereenkomst loopt formeel tot augustus 2027.

	2022	Begroot	2021
	€	€	€
8. Baten			
Donaties Particulieren	624.867	682.000	776.284
Nalatenschappen	4.132	-	34.058
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	43.084	150.000	60.754
Baten andere organisaties zonder winststreven	-	-	-
Baten andere organisaties met winststreven	-	10.000	-
Baten in natura	38.217	30.000	37.994
Overig	-	20.000	-
	<u>710.300</u>	<u>892.000</u>	<u>909.090</u>
Som van de baten	710.300	892.000	909.090

9, 10, & 11 Verdeling naar bestemming

	Besteed aan doelstellingen				Wervingskosten		Beheer -en administratie	Totaal 2022	Budget 2022	Totaal 2021						
	Directe hulp	Coördinatie	Voorlichting en bewustmaking Afrika	Fondsenwerving donoren	Nieuwe donoren	Beheer en administratie										
Verstrekke projectbijdragen	229.316	-	-	-	-	-	-	229.316	410.000	467.517						
Personeelskosten	36.548	36.548	83.539	10.442	10.442	31.327	208.848	175.000	199.843							
Huisvestingskosten	-	5.299	5.299	5.299	5.299	10.592	31.788	29.000	29.591							
Kantoorkosten	-	764	764	764	764	1.525	4.583	7.000	8.358							
Kosten donateurs	-	-	-	45.540	84.576	14.458	144.572	148.000	165.982							
Donateursadministratie	-	3.692	3.692	18.458	3.692	7.383	36.915	22.000	31.249							
Overige algemene kosten	9.241	9.241	9.241	9.241	9.241	9.241	55.444	40.000	50.841							
	275.105	-	55.544	-	102.534	-	89.744	-	114.013	-	74.526	-	711.466	-	831.000	953.381

De kostenverdeling over de verschillende activiteiten is verdeeld in drie hoofdgroepen: Strategische Doelstellingen (SD), Fondsenwerving (FW) en Beheer en Administratie (BA).

Lasten die direct in verband staan met een van de doelstellingen worden rechtsreeks toegerekend.

Kosten waar dit niet direct voor geldt, worden dmv een verdeelsleutel toegerekend. Deze is gebaseerd op een beoordeling van de relatieve tijdsbesteding aan de doelstelling.

De personeelskosten zijn verdeeld volgens de volgende percentages: SD (75%), FW (10%) en BA (15%).

Huisvestingskosten / kantoorkosten zijn verdeeld volgens de volgende percentages: SD, coördinatie en informatie en bewustwording (33,3%), FW (33,3%) en BA (33,3%).

Verkoopkosten (zowel van potentiële als bestaande donoren): BA (10%, FR 90%). Donoradministratie: coördinatie (10%), voorlichting en bewustmaking (10%), bestaande donoren (50%), toekomstige donoren (20%) en management en administratie (10%).

De algemene kosten zijn gelijkelijk verdeeld tussen directe hulp, coördinatie, voorlichting en bewustmaking, bestaande donateurs, prospect donateurs en beheer en administratie.

	2022	Begroot	2021
	€	€	€
Projecten			
Malawi	60.000	150.000	150.460
Sierra Leone	38.381	100.000	128.770
Ghana	81.102	125.000	130.297
Kameroen	-	30.000	25.949
Senegal	-	-	-
Zambia	-	-	27.041
Mozambique	-	-	-
Kenia	49.833	29.902	-
Liberia	-	-	5.000
	<u>229.316</u>	<u>434.902</u>	<u>467.517</u>

Toelichting

De totale waarde van de begrote projecten in Afrika was € 434,902. Hiervan was €150,000 gereserveerd voor programmahulp aan Malawi. De overige projecten in Afrika waren begroot op €284,902. Hierbij wordt aan het begin van het jaar bepaald aan de hand van de voorliggende projectaanvragen hoe die het beste vanuit de Nederlandse markt gefinancierd kunnen worden. De kwaliteit van de aanvragen, de kans op succes via externe financiers en de urgentie bepalen in de loop van het jaar welke aanvragen worden gehonoreerd. Vanwege die flexibiliteit in de uiteindelijke keuze leggen we ons niet vast op een exacte afdracht per land. Vanwege de tegenvallende inkomsten zijn er gedurende het jaar aanpassingen gedaan ten aanzien van welk bedrag er besteed kon worden per land. Programmahulp kan vooraf nauwkeurig worden begroot: de meerjarige verplichtingen zijn vooraf vastgelegd. Vanwege de tegenvallende inkomsten is er in 2022 is er fors gekort op de programmahulp aan Malawi.

Personeelskosten

Gedurende het boekjaar 2022 het het gemiddeld aantal werknemers van de stichting 3, omgerekend in 2,4 full time FTE's (2021 : 2,4)

	2022	Begroot	2021
	€	€	€
Salarissen	158.300	145.000	153.721
Sociale verzekeringen werkgeversdeel	23.490	12.500	23.817
Kosten verzuimverzekering	7.560	7.500	7.304
Kosten bestuur	10.000	10.000	10.000
Overige personeelskosten	9.498	15.000	5.001
	<u>208.848</u>	<u>190.000</u>	<u>199.843</u>

De RvT-leden van de stichting ontvingen gedurende het jaar 2022 geen vergoedingen.

De werkzaamheden van de directeur zijn gevalideerd op € 10,000 en zijn in de jaarrekening opgenomen als baten in natura in overeenstemming met RJ640.204.

Huisvestingskosten

Huur	26.959	27.000	25.159
Schoonmaakkosten	3.612	1.500	3.208
Overige	1.217	1.500	1.224
	<u>31.788</u>	<u>30.000</u>	<u>29.591</u>

Kantoor en algemene kosten

Kantoorbenodigdheden	1.528	2.500	731
Telefoon, internet en porti	2.578	2.500	3.476
Kosten website	477	4.000	4.151
	<u>4.583</u>	<u>9.000</u>	<u>8.358</u>

	2022	Begroot	2021
	€	€	€
Kosten Donateursprogramma			
<i>Bestaande donoren</i>			
Kosten direct mailprogramma	40.747	34.000	31.249
Communicatie & PR	3.715	18.000	6.425
Loyaliteit	6.716	5.000	5.754
	<u>51.178</u>	<u>57.000</u>	<u>43.428</u>
<i>Nieuwe donateurs</i>			
Acquisitie (D2D)	76.217	68.000	103.478
Telemarketing	668	10.000	13.500
Online marketing	16.509	13.000	9.229
	<u>93.394</u>	<u>91.000</u>	<u>126.207</u>
Totale wervingskosten	<u><u>144.572</u></u>	<u><u>148.000</u></u>	<u><u>169.635</u></u>

Toelichting

In de loop van het jaar werd duidelijk dat de gestelde projectdoelstellingen niet gehaald zouden kunnen worden. Daarop is besloten om een aantal fondsenwervende activiteiten te schrappen of te limiteren. Onder andere de telemarketingcampagne is uitgesteld naar 2023. Hetzelfde gold voor de online doelstellingen. Vanwege de hoge kosten en tegenvallende resultaten is gedurende het boekjaar besloten om in 2023 te stoppen met de werving via D2D.

Donateursadministratie

Kosten database	36.915	39.000	27.596
-----------------	--------	--------	--------

Algemene kosten

Accountantskosten	6.755	10.500	11.294
Administratiekosten	7.813	5.500	9.660
Rente -en bankkosten	12.087	12.000	11.781
Afschrijvingen	6.253	-	6.295
Reis- en verblijfkosten	11.552	6.000	2.446
Verzekeringen	507	-	358
Kantoorkosten	5.420		4.915
Overige algemene kosten	5.057		4.092
	<u>55.444</u>	<u>34.000</u>	<u>50.841</u>

12 . Saldo voor financiële baten en lasten

Rentelast verstrekte lening	1.813	-	-
Saldo van baten en lasten	<u>1.813</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Namens het bestuur

Amsterdam, _____ 2023

Getekend: E.J.J.M. Kimman
Voorzitter

Getekend: P.H. Hulshof
Penningmeester

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

ISHB11 – V

Aan: de Raad van Toezicht van de
Stichting Internationale Orde van Hospitaalbroeders
(te Amsterdam, Handelsregister 41058935)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Stichting Internationale Orde van Hospitaalbroeders (te Amsterdam) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het voorliggende jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Internationale Orde van Hospitaalbroeders per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650, genaamd *Fondsenwervende organisaties*.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022
2. de staat van baten en lasten over 2022
3. de toelichting, met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond van het voorgaande zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden bij het voorbereiden en uitvoeren van de controle van de jaarrekening’.

Hordijk, Kok, Laan & Wabeke, registeraccountants B.V.
Postbus 390
4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 – 533 291
Handelsregister 32.094642
IBAN NL73 ABNA 0460 0605 46

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Internationale Orde van Hospitaalbroeders, zoals vereist op basis van de ‘Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten’ (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan het bepaalde in de ‘Verordening gedrags- en beroepsregels accountants’ (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over het in het jaarverslag opgenomen bestuursverslag

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat het bestuursverslag met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben het bestuursverslag gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of dat verslag materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden, die niet dezelfde diepgang hebben als onze controle-werkzaamheden bij de jaarrekening, hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.

Het bestuur van de Stichting Internationale Orde van Hospitaalbroeders is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag, in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650, genaamd *Fondsenwervende organisaties*.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van de Stichting Internationale Orde van Hospitaalbroeders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650, genaamd *Fondsenwervende organisaties*. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft de Stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen,

en/of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, die zouden kunnen leiden tot gereede twijfel over de continuïteit, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden bij het voorbereiden en uitvoeren van de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is zodanig voorbereid en uitgevoerd dat een hoge mate van zekerheid, maar geen absolute zekerheid is verkregen dat eventuele materiële fouten en/of fraude zijn ontdekt.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel als redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een Stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle, alsmede over eventuele significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder mogelijke tekortkomingen in de interne beheersing van de Stichting Internationale Orde van Hospitaalbroeders.

**

Culemborg, 29 juni 2023
Hordijk, Kok, Laan & Wabeke, registeraccountants B.V.

Origineel getekend door:
Drs Gert-Jan Jordaan RA